

Ομιλία Υπουργού Εσωτερικών Γιάννη Μιχαλάκη στην 6^η Διάσκεψη των Περιφερειών και Πόλεων

Παρασκευή 7 Μαρτίου 2014

Κύριε Αντιπρόεδρε της Κυβέρνησης, Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής των Περιφερειών, Κυρία Αντιπρόεδρε της Επιτροπής των Περιφερειών, Κύριε Πρόεδρε της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, Αρχηγοί των Πολιτικών Κομμάτων που εκπροσωπούνται στην Επιτροπή, Κυρίες και Κύριοι,

Με μεγάλη χαρά φιλοξενούμε στην Αθήνα την 6^η Διάσκεψη των Περιφερειών και Πόλεων, που κατά ευτυχή σύμπτωση συμπίπτει με την 20^η Επέτειο από την ίδρυση της Επιτροπής των Περιφερειών.

Κατά γενική ομολογία ο ρόλος της Επιτροπής - στην μετά τη Συνθήκη της Λισσαβόνας εποχή - καθίσταται κομβικός, καθώς διασφαλίζει ότι οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί που εκφράζονται από τις τοπικές και περιφερειακές αρχές λαμβάνονται υπόψη από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πριν την έγκριση οποιασδήποτε σχετικής νομοθετικής πρωτοβουλίας.

Ξεκινώντας θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι η Ελλάδα, για πρώτη φορά φέτος, μετά από έξι χρόνια βαθιάς ύφεσης και διαψεύδοντας τις Κασσάνδρες, επιστρέφει σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Έτσι η άσκηση της Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπίπτει με ένα μείζον για την Πατρίδα μας γεγονός. Την έξοδο από την κρίση.

Είναι καλά γνωστό (καταγράφεται άλλωστε στα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία) ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει με άνισο τρόπο τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εντείνοντας τις ανισότητες, που ήδη υπάρχουν.

Πιο συγκεκριμένα, όπως επισημαίνεται στην τελευταία έκθεση συνοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κρίση έχει αντιστρέψει τη διαδικασία σύγκλισης των περιφερειακών κατά κεφαλήν ΑΕΠ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει διευρύνει τις ανισότητες μεταξύ των περιφερειών, ιδίως στον τομέα της ανεργίας.

Στην Ελλάδα η ανεργία από το 8%, ξεπέρασε το 27%. Και μάλιστα στους νέους έφτασε το 60%, γεγονός που ευχόμαστε να μην ζήσει άλλη χώρα.

Παράλληλα ο μέσος Έλληνας έχασε περίπου το 38% του βιοτικού του επιπέδου σε σύγκριση με το 2007.

Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στο «Σημείωμα για την από Κοινού Εφαρμογή της Στρατηγικής “Ευρώπη 2020”», ο συντελεστής κινδύνου από την φτώχεια έχει μία σημαντική περιφερειακή διάσταση. Δεν εξαρτάται δηλαδή μόνον από παράγοντες, όπως η εκπαίδευση, το εργασιακό καθεστώς, ο τύπος του νοικοκυριού ή η ηλικία, αλλά επηρεάζεται και από τον τόπο κατοικίας!

Και αυτό, ως χώρα που επλήγη όσο καμία άλλη από την κρίση, το γνωρίζουμε πολύ καλά. Όπως γνωρίζουμε επίσης ότι η μόνη λύση είναι η αειφόρος, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μαζί με την έμπρακτη επίδειξη της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι δίνουμε ξεχωριστή έμφαση στο θέμα της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης, γιατί ζούμε σε μία εποχή, κατά την οποία ο ευρωσκεπτικισμός, η αποξένωση από την ευρωπαϊκή οικογένεια και ο ευρωαρνητισμός έχουν παρεισφρήσει στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, κάτι που είναι πολύ πιθανόν να εκφραστεί και κατά τις επικείμενες Ευρωεκλογές.

Με τα δεδομένα αυτά, καλωσορίζουμε ως Ελληνική Προεδρία την «Διακήρυξη των Αθηνών», που αποδίδει ιδιαίτερη έμφαση στην πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση και στην εισαγωγή της εδαφικής διάστασης για την επιτυχία των στόχων της Στρατηγικής 2020.

Παράλληλα, η «Διακήρυξη των Αθηνών» αναδεικνύει τόσο τη σημασία των ανταλλαγών καλών πρακτικών και εμπειριών μεταξύ πόλεων και περιφερειών όσο και τη σπουδαιότητα των πολυμερών ευρωπαϊκών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων και των «Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας».

Επίσης, καλωσορίζουμε την Δήλωση της Επιτροπής των Περιφερειών για μία Μεσοπρόθεσμη Αναθεώρηση της «Ευρώπης 2020» και ιδιαίτερα την αναφορά ότι τα Κράτη Μέλη που έχουν Περιφέρειες με σοβαρούς δημοσιονομικούς περιορισμούς δεν θα πρέπει να μείνουν πίσω σε ό, τι αφορά στους μακροπρόθεσμους στόχους της Στρατηγικής, όπως η έρευνα, η τεχνολογία, η καινοτομία και οι υποδομές.

Εξάλλου στην παραπάνω Δήλωση υπογραμμίζεται η ανάγκη για επαναπροσδιορισμό της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας, ως προληπτικό και όχι ως κατασταλτικό μέτρο για την επίτευξη της συνοχής και των στόχων της Ευρώπης 2020.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να αναφέρω πως όταν προ μηνός επισκέφθηκα το σεισμόπληκτο νησί της Κεφαλονιάς με εντολή του Πρωθυπουργού, ως επικεφαλής κυβερνητικού κλιμακίου, ζήτησα από την Επιτροπή την Ενεργοποίηση του Ταμείου Αλληλεγγύης και την κατά το δυνατόν αναθεώρηση της αρχής της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας.

Βασικό ζητούμενο είναι να υπάρχει έμπρακτη αλληλεγγύη με άμεσο αντίκτυπο στους πολίτες των περιφερειών και των πόλεων που έχουν πληγεί σοβαρά από απρόβλεπτες φυσικές καταστροφές, όπως ο Εγκέλαδος στην Κεφαλονιά ή οι καταστροφικές πλημμύρες σε άλλες περιοχές της Ευρώπης. Το θέμα αυτό, προς μεγάλη μας ικανοποίηση, σήμερα συζητείται στα αρμόδια φόρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Περαιτέρω, κατά την περίοδο 2014 – 2020, προβλέπεται να διατεθούν συνολικά 366 δις ευρώ από τα διαρθρωτικά Ταμεία της πολιτικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένων 6 δις ευρώ για στοχευμένα προγράμματα αντιμετώπισης της ανεργίας των νέων και 80 δις ευρώ για το Πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» με αντικείμενο την έρευνα και την καινοτομία.

Τα Κράτη Μέλη αναμένεται να κατευθύνουν τον επενδυτικό τομέα στην έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, ενώ σημαντικά βήματα γίνονται για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Όλες αυτές οι ενέργειες μπορούν να ενισχύσουν τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης, ιδίως στις χώρες που έχουν επηρεαστεί σοβαρά από την κρίση.

Ειδικά σε ό, τι αφορά στον τομέα ενθάρρυνσης της ανάπτυξης, καλωσορίζουμε την πρόσκληση προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αυξήσει την τεχνική βοήθεια προς τις δημοτικές και περιφερειακές αρχές και να δανειοδοτήσει πιλοτικά τις πόλεις και τους δήμους που επιθυμούν να ξεκινήσουν καινοτόμα προγράμματα ανάπτυξης στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Είναι προφανές ότι οι δημοτικές και οι περιφερειακές αρχές, ως ο πιο κοντινός θεσμός στον πολίτη, γνωρίζουν καλύτερα τις τοπικές ανάγκες και είναι σε πλεονεκτικότερη θέση να τις προσδιορίσουν με ακρίβεια και να ανταποκριθούν με επιτυχία σε αυτές, καθώς διαθέτουν τόσο το δυναμικό όσο και την πολιτική δέσμευση να αντιμετωπίσουν τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα της περιοχής τους.

Εξάλλου, η εξασφάλιση επαρκών χρηματοδοτικών πόρων για την πραγματοποίηση μακροπρόθεσμων επενδύσεων, οι οποίοι δεν θα πρέπει να θυσιάστουν στον βωμό της δημοσιονομικής εξυγίανσης, περιλαμβάνεται ήδη στις βασικές πολιτικές προτεραιότητες της Επιτροπής των Περιφερειών για το 2014.

Με τα δεδομένα αυτά, η Ελληνική Προεδρία καλωσορίζει την προσεχή έκδοση του «Χάρτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση» από την Επιτροπή των Περιφερειών. Σηματοδοτεί άλλωστε ένα αποφασιστικό βήμα στην πορεία υλοποίησης του οράματος για την Ευρώπη που δίνει έμφαση στο περιφερειακό και στο τοπικό επίπεδο.

Στοχος μας είναι μια ευρωπαϊκή διακυβέρνηση με αμιγώς εδαφική διάσταση, που θα εγγυάται την υλοποίηση των προτεραιοτήτων της Στρατηγικής 'Ευρώπη 2020', θα συντονίζει σε όλα τα επίπεδα την ευόδωση των Εμβληματικών Πρωτοβουλιών της και θα εδράζεται :

- στο σεβασμό στις **αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας**, τόσο κατά τη διαδικασία χάραξης των πολιτικών όσο και κατά την υλοποίησή τους,
- στην ενδυνάμωση της **αρχής της εγγύτητας και της τοπικής διακυβέρνησης**,

- στο σεβασμό της **αρχής της θεσμικής πολυμορφίας** και των διαφορετικών διοικητικών παραδόσεων των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών,
- στην ενδυνάμωση των αρχών της **αλληλεγγύης, της αμοιβαιότητας** και της πίστης στην επιδίωξη του δημόσιου κοινού ευρωπαϊκού συμφέροντος και στη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δημόσιου χώρου,
- στη δέσμευση για την **πολυεπίπεδη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων** του ανθρώπου,
- στην προαγωγή της **ενεργού και πλουραλιστικής ευρωπαϊκής ιδιότητας του πολίτη**,
- στην ενθάρρυνση της **διαφάνειας** σε όλες τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων και της προσβασιμότητας για το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων,
- στην προώθηση της αποτελεσματικότητας στην παροχή υπηρεσιών και στη μείωση των διοικητικών βαρών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, καθώς και
- στην υποστήριξη της **ανταλλαγής τεχνογνωσίας** και μαθησιακών πρακτικών μεταξύ των ευρωπαϊκών εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών.

Αυτό το μοντέλο ευρωπαϊκής πολυεπίπεδης διακυβέρνησης μας προτείνει ένα νέο όραμα για την Ευρώπη, την μελλοντική Ευρώπη των Πόλεων και των Περιφερειών, την Ευρώπη της Διοικητικής και Πολιτιστικής Πολυμορφίας, την Ευρώπη των Συνεργιών μεταξύ Πολιτών, Δημόσιων Αρχών και Κοινοτικών Οργάνων, την Ευρώπη της Έξυπνης και Αειφόρου Ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς.

Με τις σκέψεις αυτές, ελπίζουμε ότι η «Διακήρυξη των Αθηνών» θα αποτελέσει ακόμα ένα ουσιαστικό και αποφασιστικό βήμα προς την κατεύθυνση για περισσότερη Ευρώπη, κάτι που αποτελεί κοινή μας επιδίωξη και κοινό μας όραμα !